Asiantuntijakuuleminen

3.5.2018

Viite Asiantuntijakutsu ***maa- ja metsätalousvaliokuntaan*** to 3.5.2018 klo 10:00 / ***Valtioneuvoston selonteko (VNS 1/2018 vp) julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019 – 2022***

Aihe Metsätalouteen liittyvät kysymykset

Kuultava Johtaja Taneli Kolström, Luonnonvarakeskus

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle,

Suomen julkisen talouden tilan on ollut heikko jo pitkään ja julkinen talous on ollut alijäämäinen. Talouden kasvunäkymät muodostavat edelleen suuren haasteen julkiselle taloudelle ja talouspolitiikalle sekä kestävyysvajeelle, joskin käynnistynyt talouskasvu luo paremmat puitteet kasvun edellytyksille ja julkista taloutta kohentaville toimille. Etenkin metsäsektorilla näyttää uusien tehtyjen ja meneillään olevien investointien myötä olevan edessä hyvä tulevaisuus.

Niinpä hieman yllättäen maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta metsätalouteen tai metsäbiotalouteen liittyen selonteossa ei ole minkäänlaista mainintaa huolimatta siitä, että biotalous ja puhtaat ratkaisut ovat olleet hallitusohjelman keskeisiä painopisteitä. Tämä on yllättävää myös muista syistä johtuen. Kuluvana vuonna toteutetaan *Kansallinen metsästrategia 2025:*n päivitys ja sen toteutus on keskeisesti kehyskaudella. Keskeinen metsätalouden kehittäminen tapahtuu juuri metsästrategian toimenpiteiden kautta. Lisäksi *KEMERAn* meneillään oleva uudistus toteutetaan kehyskaudella. Metsäbiotalouden kestävän kasvun edellytys on metsäresurssien pitkän aikavälin kestävän tuottokyvyn sekä näiden taloudelliseen hyödyntämiseen perustuva kannattava yritystoiminta.

Ympäristöministeriön hallinnonalalla kuitenkin metsätalous osana biotaloutta mainitaan ja todetaan, että ”*määrärajoja suunnataan bio- ja kiertotaloutta edistäviin toimiin sekä ilmasto- ja energiapolitiikan kehittämiseen ja toimeenpanoon*”. Lisäksi jatketaan Etelä-Suomen metsien toimintaohjelman (METSO) toimeenpanona, toki ilman suurempia lupauksia kaivatuista lisäpanostuksista. Metsäbiotalouden uusien investointien myötä puunkäytön ennakoidaan Suomessa kasvavan ja tämä edellyttää myös panostuksia metsien käytön kestävyyteen. Tämän lisäksi lisärahoitusta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla olisi järkevä ohjata tutkimuslaitoksille puuntuotannon ekologisten, taloudellisten ja sosiaalisten edellytysten vahvistamiseen sekä luonnonvarojen monimuotoista käyttöä edistävien pitkän aikavälin investointien ja teknologioiden kehittämiseen. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala tukee oman alansa tutkimuslaitosten, VTT Oy:n ja GTK:n vahvistamista kehyskaudella.

Hallituksen kärkihankepanostukset päättyvät vuoteen 2018 ja näillä on ollut merkittävä vaikutus koko metsäsektorin tutkimusrahoitukseen ja luonnollisesti myös Luonnonvarakeskuksen tutkimusrahoitukseen. Hallinnonalalla on ollut *Biotalous ja puhtaat ratkaisut* -strategisen painopistealueen kärkihankkeet ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla *Biotalous*-kärkihanke.

Tutkimusrahoituksen rakennemuutoksen yhteydessä muodostettiin uusia rahoitusinstrumentteja (mm. Suomen Akatemian STN-rahoitus) kokoamalla rahoitus näihin leikkaamalla valtion tutkimuslaitosten perus-rahoituksista. Luke pitää huolestuttavana sitä, että uusien rahoitusinstrumenttien hakujen teemat eivät ole juurikaan tukeneet hallitusohjelman biotalouteen ja puhtaisiin ratkaisuihin liittyviä painopisteitä.

Taneli Kolström
Johtaja, asiantuntijapalvelut, metsäsektori
Luonnonvarakeskus Luke